C U R T E A D E A P E L B Ă L Ţ I

Dosarul nr.21rji-871/24 Judecătoria Orhei sediul Central
1-23128406-03-21rji-14082024 Judecător V.Severin

D E C I Z I E
În numele Legii
07 noiembrie 2024

Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi,
având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei de judecată Ghenadie Liulca
Judecători Oleg Moraru, Viorel Pușcaș

a judecat în lipsa părților, în ordine de recurs, recursurile declarate de către avocații Ion Palii și Serghei Șteliman în interesele condamnatului Denis Botnari, împotriva încheierii Judecătoriei Orhei sediul Central din 16.01.2024, prin care a fost respinsă ca neîntemeiată cererea apărătorului cu privire la amânarea în privința condamnatului **Denis Botnari** a executării pedepsei până la atingerea de către copil a vârstei de 8 ani, în temeiul art.96 CP.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ţinând cont de materialele prezentate instanței, pentru expunere asupra recursului, Colegiul, -

C O N S T A T Ă:

Prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 17.08.2020, Botnari Denis a fost recunoscut vinovat în baza art. 349 alin.(1^1) CP, cu aplicarea prevederilor art.364^1 CPP, fiindu-i aplicată pedeapsa sub formă de 140 ore muncă neremunerată în folosul comunității. (f.d.26 verso-28).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 20.12.2022, s-a admis apelul procurorului împotriva sentinței Judecătoriei Orhei sediul Rezina din 17.08.2020, fiind casată parțial sentința în partea individualizării pedepsei și pronunțată în această parte o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

Astfel, Botnari Denis, a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.349 alin.(1^1) CP, cu aplicarea prevederilor art.364^1 CPP, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de 2 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Termenul executării pedepsei urmând a fi calculat din data reținerii (f.d.29).

Potrivit procesului-verbal de reținere, Botnari Denis a fost reținut de facto la 30.07.2023, ora 11:00 (f.d.26).

La 06.09.2023, în adresa Judecătoriei Orhei sediul Central, a parvenit spre examinare cererea avocatului Ion Palii în interesele condamnatului Botnari Denis, privind amânarea executării pedepsei pentru persoane care au copii în vârstă de până la 8 ani, în condițiile art.96 CP.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei sediul Central din 16.01.2024, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea apărătorului cu privire la amânarea în privința condamnatului Denis Botnari a executării pedepsei până la atingerea de către copil a vârstei de 8 ani, în temeiul art.96 CP.

Împotriva încheierii în cauză a declarat recurs, avocatul Ion Palii în interesele condamnatului Denis Botnari, solicitându-se casarea încheierii și admiterea cererii privind amânarea executării pedepsei pentru persoane, care au copii în vârstă de până la 8 ani, în în condiţiile art.96 CP.

În susținerea poziției a invocat, că instanţa a admis o soluţie arbitrară şi nemotivată, fiind distorsionat conținutul materialelor anexate la materialele cauzei.

Notează, că reţinerea lui Botnari Denis a avut loc la data de 30.07.2023 în PTF Leuşeni, în sensul intrare în ţară. În acest sens reiterează că ultimul împreună cu soţia şi copilul minor reveneau în ţară după o perioadă de muncă peste hotare, unde s-au aflat ultimile 6 luni.

Consideră, eronată poziţia instanţei privind dubiile în asigurarea de către condamnat a condiţiilor de creştere şi educaţie normală a copilului său, or, anume în urma soluției instanţei privind respingerea cererii avocatului, condmnatul nu poate asigura condiţii de creştere şi educaţie normală a copilului, iar ultimul este privat în dreptul şi posibilitatea de a avea condiţii de creştere şi educaţie normale, într-o familie împlinită, alături de ambii părinţi.

În viziunea recurentului, este confuză concluzia instanței privitor la faptul, că nu este posibil de determinat unde la moment se află copilul şi cu cine domiciliază, având în vedere că din cuprinsul certificatului cu nr.207 din 04.08.2023, rezultă că copilul locuieşte cu părinţii ***** şi Botnari Denis, însă în şedinţă s-a invocat că copilul s-ar afla la părinţii soţiei ultimului.

Conclude, că a fost distorsionat sensul şi conţinutul certificatului nr. 207 din 04.08.2023, or, autoritatea emitentă a atestat în actul său informaţia veridică de care dispune, că minorul locuieşte împreună cu părinţii. Totodată, în perioada dată, în care soţia fiind studentă era obligată să fie prezentă la orele de studii şi din necesitatea de a fi prezentă fizic la instituţia de invăţământ era nevoită să facă naveta zilnic domiciliu - universitate, şi ca consecinţă doar în acest timp minorul se afla în custodia părinţilor soţiei.

Indică, că este ridicol de a constata că reieşind din faptul că condamnatul este căsătorit, are soţie, iar ultima părinţi, care ajută soţia cu copilul, este motiv

suficient pentru a respinge cererea avocatului în interesele condamnatului şi totodată aceste circumstanţe sunt suficiente şi de ajuns pentru a substitui rolul tatălui în creşterea şi educaţia copilului minor.

Atestă, că prin soluţia sa instanţa de fond îngrădeşte dreptul copilul minor de a beneficia de o copilărie fericită.

Încheierea în cauză a fost contestată cu recurs și de către avocatul Serghei Șteliman în interesele condamnatului Denis Botnari, solicitându-se casarea încheierii, rejudecarea cauzei cu pronunţarea unei hotărâri noi, privind aplicarea art.96 CP şi amânarea executării pedepsei până la atingerea de către copil a vârstei de 8 ani, sau, după caz, restituirea cauzei la o nouă judecare în aceiaşi instanţă în alt complet de judecată.

În susținerea poziției a indicat, că instanţa de fond nu a elucidat pe deplin toate circumstanţele ce au importanţă pentru cauză. Chiar din încheierea instanţei de fond rezultă că ea nu a stabilit unde şi la întreţinerea cui se află copilul, adică nu a stabilit una din cele mai importante circumstanţe pentru soluţionarea corectă a cauzei. Totodată este evident că soţia lui Botnari Denis, fiind studentă, nu poate de una singură asigura copilului un nivel de trai decent. Până la reţinerea sa anume Botnari Denis, muncind peste hotare, asigura cheltuielile necesare întreţinerii copilului. Faptul că el câştiga banii necesari întreţinerii copilului poate fi dovedit prin copiile transferurilor băneşti precum şi prin declaraţiile martorilor.

Notează, că instanţa de fond a motivat respingerea cererii inclusiv cu lipsa la condamnat de careva „realizări” (noţiune ce nu se regăseşte în Codul de Executare), fară a indica ce se subînţelege prin aceasta. Totodată instanţa de fond nu a luat în consideraţie faptul, că condamnatul Botnari Denis a depus mai multe cereri pentru frecventarea programelor de resocializare, însă administraţia Penitenciarului fară nici un temei nu la înscris la aceste programe.

Specifică, că nu este relevant faptul că Botnari Denis a fost recunoscut vinovat în comiterea a două contravenţii, or aceasta a avut loc până la condamnarea sa. Totodată instanţa de fond nu a luat in consideraţie faptul că Botnari Denis anterior nu a fost condamnat şi e plasat în penitenciar pentru prima abatere cu caracter personal.

Menționează, că instanţa a lăsat fară nici o elucidare faptul cum s-a manifestat Botnari Denis în calitate de tată, care a fost participarea sa la educaţia copilului şi relaţiile existente între el şi copil. La fel instanţa de fond nu a stabilit cum plasarea lui Botnari Denis în penitenciar s-a referit asupra nivelului de trai al copilului, educaţiei pe care o primeşte şi stării lui psihologico-emoţionale.

Potrivit art.447 alin.(1) CPP, *recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezenţa părţilor la proces*, alin.(2) stipulând, că *instanţa de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinţei*.

Verificând argumentele cererilor de recurs în raport cu materialele prezentate instanței și prevederile legii, Colegiul penal a ajuns la concluzia, că recursurile urmează a fi respinse ca nefondate, soluția Colegiului fiind adoptată în conformitate cu prevederile art.449 alin.(1) pct.1) lit.a) CPP, potrivit cărora, judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: *...respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă: ...recursul este nefondat*.

Colegiul penal consideră, că judecând cererea apărătorului cu privire la amânarea în privința condamnatului Denis Botnari a executării pedepsei până la atingerea de către copil a vârstei de 8 ani, în temeiul art.96 CP, judecătorul de instrucție a respectat normele procesuale, a verificat complet, obiectiv, suficient și în ansamblu împrejurările pe caz, cât și argumentele formulate în cerere, corect ajungând la concluzia privind respingerea ei ca fiind neîntemeiată.

Colegiul penal, în baza materialelor prezentate spre soluționarea recursului constată, că prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 17.08.2020, Botnari Denis a fost recunoscut vinovat în baza art.349 alin.(1^1) CP, cu aplicarea prevederilor art.364^1 CPP, fiindu-i aplicată pedeapsa sub formă de 140 ore muncă neremunerată în folosul comunității. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 20.12.2022, s-a admis apelul procurorului împotriva sentinței Judecătoriei Orhei sediul Rezina din 17.08.2020, fiind casată parțial sentința în partea individualizării pedepsei și pronunțată în această parte o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță. Astfel, Botnari Denis, a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.349 alin.(1^1) CP, cu aplicarea prevederilor art.364^1 CPP, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de 2 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Termenul executării pedepsei urmând a fi calculat din data reținerii. Potrivit procesului-verbal de reținere, Botnari Denis a fost reținut de facto la 30.07.2023, ora 11:00.

Colegiul penal reiterează, prevederile art.96 alin.(1) CPP, potrivit cărora, femeilor condamnate gravide şi persoanelor care au copii în vârstă de până la 8 ani, *cu excepţia celor condamnate la închisoare pe un termen mai mare de 5 ani pentru infracţiuni grave, deosebit de grave şi excepţional de grave, infracţiuni prevăzute la cap. I, II, III, VII, VIII, XIII şi XVI*, instanţa de judecată le poate amâna executarea pedepsei până la atingerea de către copil a vârstei de 8 ani.

În conformitate cu prevederile art.469 alin.(1) pct.4) CPP, la executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărâri, și anume:

amânarea executării pedepsei pentru femeile gravide şi persoanele care au copii în vârstă de până la 8 ani (art.96 din Codul penal), anularea amânării executării pedepsei de către acestea, liberarea lor de pedeapsă, înlocuirea pedepsei sau trimiterea pentru executare a pedepsei neexecutate.

Conform, chestiunilor specificate la art.469 alin.(1) pct.5), 11) şi 14) se soluţionează de către judecătorii instanţei de drept comun, iar chestiunile prevăzute la celelalte puncte din art.469 alin.(1) se soluţionează de către judecătorul de instrucţie la demersul instituţiei care pune în executare pedeapsa, la cererea condamnatului sau a apărătorului acestuia ori, după caz, la demersul procurorului care exercită supravegherea organului sau instituţiei care pune în executare pedeapsa. Soluţionarea de către instanţa de judecată a chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1) şi 2) se efectuează în condiţiile prevăzute la art.266 şi 267 din Codul de executare şi numai după respectarea procedurii extrajudiciare stabilite. În cazul soluţionării chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1), 2), 4), 7)–9), instituţia care pune în executare pedeapsa este obligată să prezinte *raportul de evaluare privind comportamentul condamnatului*, iar în cazul soluţionării chestiunii prevăzute la art.469 alin.(1) pct.3), şi raportul medical respectiv. În şedinţa de judecată se citează autorul demersului cu privire la soluţionarea chestiunii solicitate.

Potrivit alin.(2) art. 471 alin.(1) CPP, temei pentru examinarea chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1), 2), 4)–7), 11), 12), 14)-16) şi 18) poate servi şi cererea condamnatului.

De asemenea, Colegiul penal reiterează, că la soluţionarea chestiunii de amânare a executării pedepsei referitor la persoanele enumerate în alin. (1) art. 96 CP, instanţa trebuie să ţină seama că, în afară de criteriile prevăzute în lege, admiterea demersului depinde de *comportamentul condamnatului pe parcursul executării pedepsei, de durata termenului executat, de datele care confirmă prezenţa condiţiilor de creştere şi educare normală a copilului, precum şi de faptul dacă condamnatul a păşit pe calea corijării, iar după eliberare va demonstra un comportament şi o ţinută morală adecvate*.

Din prevederile normei citate supra reiese, că pentru a beneficia de amânarea executării pedepsei, în sarcina condamnatului urmează să fie reținute o serie de condiții, întrunirea cărora trebuie să fie concomitentă:

1. femei condamnate gravide sau persoane care au copii în vârstă de până la 8 ani;

2. condamnat/condamnată, cu excepţia celor condamnate la închisoare pe un termen mai mare de 5 ani pentru infracţiuni grave, deosebit de grave şi excepţional de grave, infracţiuni prevăzute la cap. I, II, III, VII, VIII, XIII şi XVI;

3. condamnat/condamnată, care prin comportarea în timpul executării pedepsei, să dea dovadă că corectarea lui/ei este posibilă fără executarea deplină a pedepsei sub formă de închisoare.

Raportând circumstanțele cazului la prevederile menționate, Colegiul constată neîntrunirea de către condamnatul Botnari Denis a celei de a III-a condiție ce rezultă din textul art.96 alin.(1) CP, just statuând instanța, că admiterea cererii

depinde și de *comportamentul condamnatului pe parcursul executării pedepsei, de durata termenului executat, şi de faptul dacă condamnatul a păşit pe calea corijării, iar după eliberare va demonstra un comportament şi o ţinută morală adecvată*.

La caz, Colegiul penal notează, că potrivit raportului de evaluare despre realizarea programului individual de executare a pedepsei și despre comportamentul condamnatului, se indică că Botnari Denis, are un *comportament negativ*, stabilindu-se că ultimul nu participă la programe obligatorii stabilite în penitenciar, realizarea activității ,,Cetățenia activă,, nu a avut loc din motive dependente de condamnat, nu participă la activități de educație socială.

Totodată, potrivit Extrasului din procesul-verbal nr.27 al comisiei Penitenciarului nr.18 Brănești din 30.11.2023, în urma examinării, comisia a hotărât, evaluarea comportamentului condamnatului Botnari Denis, ca *fiind negativ, din motiv că nu are realizări*.

Colegiul penal consideră lipsită de temei invocarea recurenților privitor la faptul, că noțiunea de ”realizări” utilizată de administrația penitenciarului n-ar fi una clară, or, la caz, aceasta a fost utilizată în contextul nerealizării programului individual de executare a pedepsei.

Este irelevantă alegația apărării și privitor la faptul, precum că contravențiile reținute în sarcina condamnatului Botnari Denis, ar fi fost comise anterior condamnării, or, acesta a fost condamnat prin sentința Judecătoriei Orhei sediul Rezina, din **17.08.2020**, acordându-i-se șansa de a se reeduca, prin aplicarea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, acesta însă nu a stat pe calea corijării și până la adoptarea Deciziei Curții de Apel Chișinău din 20.12.2022, a comis două contravenții, astfel, fiind recunoscut vinovat la data de **17.05.2021** în baza art.357 alin.(1) CCo (tulburarea liniște) și la data de **01.01.2022** în baza art.354 alin.(1) CCo (huliganismul nu prea grav), instanța corect statuând, că se denotă că, acesta nu și-a făcut concluziile cuvenite asupra comportamentului său, și nu se identifică nici o premisă care ar duce la amânarea executării pedepsei până la atingerea de către copil a vârstei de 8 ani.

Astfel, Colegiul penal similar instanței de fond, conclude că amânarea executării pedepsei la această etapă, este neîntemeiată, or, admiterea cererii de aplicare a art.96 CP, este determinată și de comportamentul condamnatului pe parcursul executării pedepsei, de durata termenului executat, datele care confirmă prezența condițiilor de creștere și educare normală a copilului, precum şi de faptul *dacă condamnatul a păşit pe calea corijării, iar după eliberare va demonstra un comportament şi o ţinută morală adecvată*, iar reieșind din materiale cauzei şi probele prezentate se constată că, condițiile impuse prin norma art.96 CP, nu sunt întrunite şi temei de admitere a cererii nu sunt.

Deci, Colegiul consideră, că prima instanță justificat a concluzionat despre faptul, inoportunității amânării executării pedepsei în privința condamnatului Denis Botnari până la atingerea de către copil a vârstei de 8 ani.

Ținând cont de cele menționate, instanța de recurs concluzionează, că solicitările invocate de recurenți sunt neîntemeiate, careva temei de casare a încheierii nu s-a stabilit, fiind condiționată respingerea cererilor de recurs, ca nefondate, cu menținerea în vigoare a actului judecătoresc contestat.

Conducându-se de art.449 alin.(1) pct.1) lit.a) CPP, Colegiul penal,-

D E C I D E :

Recursurile declarate de către avocații Ion Palii și Serghei Șteliman în interesele **condamnatului Denis Botnari**, împotriva încheierii Judecătoriei Orhei sediul Central din 16.01.2024, prin care a fost respinsă ca neîntemeiată cererea apărătorului cu privire la amânarea în privința condamnatului Denis Botnari a executării pedepsei până la atingerea de către copil a vârstei de 8 ani, în temeiul art.96 CP, se resping ca nefondate, cu menținerea fără modificări a încheierii în cauză.

Prezenta decizie este irevocabilă.

Preşedinte de şedinţă: Judecător: Judecător:

Copia corespunde originalului.